

Veszélyeztető tényezők

Állományának csökkenését főként a táplálkozóterületek csökkenése és leromlása, például a nedves, mocsaras rétek fogyatkozása és kiszáradása, a gyepek beszántása vagy beerdősítése, a legelőgazdálkodás felhagyása okozza.

A fehér gólyák pusztulása leggyakrabban áramütés miatt következik be Magyarországon.

A problémát a főleg a települések közt húzódó ún. közép-feszültségű hálózatok jelentik. Az 1990-es évek elejétől kezdve egyesületünk tagjai az áramszolgáltatókkal és a nemzeti park igazgatóságokkal együttműködve dolgoznak a megfelelő szigetelési eljárásokon és a legveszélyesebb szakaszok madárbaráttá alakításán. A fészkek ún. kisfeszültségű oszlopokra épülnek, amelyekre – leszakadásukat megelőzendő – tartóállványokat kell kihelyezni.

Fotók: Imre Tamás, Karcza Zsolt, Orbán Zoltán, Pintér Balázs

Védelem · Segítse munkánkat!

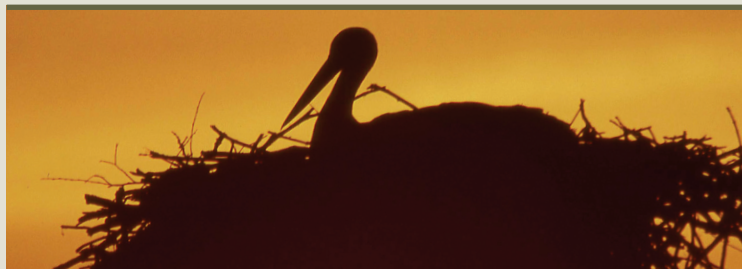
LEGYEN ÖN IS ADATKÖZLŐ!

Az MME a fehér golya védelmében kiemelkedően fontosnak tartja a lakosság közreműködését is. Az egyesület 2005-ben indított adatgyűjtő honlapja (golya.mme.hu) a fehér gólyák fészkeit és költését megfigyelők legfontosabb hazai adatforrása lett. Az adatbázis és az adatfeltöltési felület 2022-ben teljesen megújult, a lakosság és a szakemberek egy felhasználóbarát mobilapplikáción keresztül gyorsan és egyszerűen tölthetik fel adataikat a **természetlesen.mme.hu** címen.

Töltse le Ön is a Turdus applikációt! Lépjen be, vagy regisztráljon, és a Gólyales modulba töltse fel adatait!

Az adatbázis egész évben használható, hiszen nemcsak költési adatokat, hanem a fészkek helyét is lehet rögzíteni. További információ és az applikáció működését bemutató videó az mme.hu/golyales oldalon található.

A Turdus applikáció Totem moduljában az elpusztult fehér gólyák megtalálási helyét és a pusztulás vélt okát (pl. a leggyakoribbnak számító áramütés) is lehet jelenteni. Így hatékonyabban térképezhetjük fel a legkritikusabb oszlop-szakaszokat, valós adatokkal alátámasztva az áramszolgáltatók felé az átalakítások szükségességét.

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

1121 Budapest, Költő u. 21. • +36 1 275 6247 • mme@mme.hu
www.mme.hu • www.csipogo.hu

Hazánk madárvédelmét támogathatja adományával és adójának 1%-ával.
 Bankszámlaszámunk: 11712004-20011215
 Adományszámla: 11712004-20249829

FEHÉRGÓLYA

-VÉDELMI PROGRAM

Csatlakozzon hozzánk!

A madárbarát Magyarorszáért!

Magyar Madártani és
Természetvédelmi Egyesület

www.mme.hu

Elterjedés · Táplálkozás

Vonulás

Költés

A faj Európa jelentős részén, Észak-Afrikában és a Közel-Keleten fészkel, de kisebb állománya Dél-Afrikában is megtelepedett. Legnagyobb létszámban Lengyelországban és Spanyolországban költ. Hazai állománya az 1941-ben számolt 16 ezer párról az ezredfordulóra 4-5 ezerre csökkent.

Főleg nedves réteken, kaszálókon, tarlókon, friss szántásokon keresgéli változatos táplálékát, mely férgekből, szöcskékből, sáskákból és egyéb rovarokból, pockokból, békákból, ebihalakból, gyíkokból és kígyókból, halakból áll. Afrikai vonulóterületein – utalva a táplálkozására – sok helyütt sáskamadárnak hívják.

Vonulási útvonala és telelőterülete a gyűrűzésnek és a jeladózásnak köszönhetően jól ismert. A gyülekezés augusztus elején kezdődik, a kisebb-nagyobb csapatokba verődött golyák augusztus közepén indulnak útnak. A kelet-európai golyák, így a hazánkban fészkelők is, a Boszporusz felett kelnek át, majd a Földközi-tenger keleti partvidékén haladnak tovább, és a Szuezi-öbölnél érik el Afrikát. Innen a Nílus folyását követik, majd Ugandán, Kenyán, Tanzánián és Zimbabwe-n keresztül akár Fokföldig vonulnak. Az állomány egy része a kelet-afrikai szavannákon telel. Fészkelőhelyükre január végén, február elején indulnak vissza, a tavaszi vonulás rendszerint április elején fejeződik be. Először a hímek jönnek meg, fészket foglalnak (többnyire az előző évi helyen), és elkezdik tatarozni.

Fészket korábban főleg fákra, épületekre rakta, de a hetvenes évektől kezdve a hazai állomány nagy része fokozatosan áttelepült a villanyoszlopokra. Mivel a fészekanyagot a madarak a teljes költési szezonban hordják, a fészkek többmázsásra is meghízhatnak. A vezetékre épült fészkek idővel leszakadhatnak, ezért kiemelt feladat a fészektartó állványok kihelyezése.

A tojó 2-3 naponként rak le egy-egy tojást. Fészkalja áprilisban lesz teljes, átlagosan 4-5 tojásból áll. A kotlást a második tojás lerakása után kezdi meg, amely 29-30 napig tart. A kikelt fiókák 4 hetes korukban állnak fel, és a 8-9. héten repülnek ki. A költés sikerét a mindenkori táplálék-mennyiség és az időjárási viszonyok, illetve a költő pár kora határozza meg. Ivarérettségüket 3-5 év alatt érik el. A legidősebb példányok 30 évig is élhetnek.

A fehér golya
Magyarországon
fokozottan védett faj.
Természetvédelmi értéke
100 000 Ft.